

gode Aar betalte Indkomstskat — det er der nok ingen, der har gjort sig Haab om. Det gaar hverken bedre eller værre med Tilvækstskatten; men ejer nogen flere Grundstykker, som han afhænder dels med Fordel, dels med Tab, saa kan en Hensyntagen til og en Beregning af dette Tab ved Beskatningen af hin Fordel kun retfærdiggøres, naar Grundstykkerne staa i Forbindelse med hinanden, baade stedligt og økonomisk. Dette fastsattes ogsaa i Kølns Skatteanordning.

Det vilde være en Fejl kun at lade Skatten finde Anvendelse paa de ikke bebyggede eller bebyggede Grundstykker, for det første paa Grund af deres Fordelagtighed, og dernæst, fordi Spekulationen naturligvis vilde kaste sig end stærkere over de for Skatten fritagne Grundstykker.

---

Sluttelig maa vi ikke glemme, at alle Værdistigninger af Grundstykker have en dobbelt Karakter. Paa den ene Side nemlig Karakteren af en let Gevinst. Det betyder meget som en retfærdig Grund for Beskatningen, men endnu ikke alt. Denne Gevinst falder ikke ned fra Himmelen, men er, naar man vender den og betragter Reversen, *Tributydelser* af de arbejdende Klasser — arbejdende i Ordets mest udvidede Betydning og ikke blot i Forstand af Lønarbejdet — til Grundejerne. Hvad der bliver betalt af større Værdi og til højere Pris for Jordbunden, maa tilvejebringes ved andres forøgede Arbejde eller ved at indskrænke deres nyttige og nødvendige Livsfornødenheder. Højere Jordbundspriser — højere Leje, højere Leje — forøget Arbejde eller daarligere Livsvilkaar, men ogsaa og det ikke sjældent: forøget Arbejde og daarligere Livsvilkaar. Det arbejdende Folks Tribut til Grundejerne uden disses modstaaende Ydelse — hvor betænkelig, hvor farlig maa den ikke virke i social Henseende. Det kan enhver indse, som ikke er døv og blind lige overfor de boblende Ildflammer i vort Folkelivs Dybder. Kan Tilvækstskatten her gribe ind paa en formildende Maade, saa opfylder den en høj og hellig Funktion i Fædrelandets Tjeneste, og den, som ofrer en ubetydelig Profit paa dets Alter, for endnu at kunne møtte sig rigeligt af det øvrige, har — med eller imod sin Villie — ydet mere, end naar han raaber et patriotisk Hurra paa de nationale Festdage. Der skjuler sig en god *Portion sociale Spørgsmaal* i denne Skat. Og den, som anser en *social Reform* for at være det eneste Middel til en fredelig Løsning af de sociale Spørgsmaal, vil ikke kunne tøve her. Ogsaa mindre Arbejde, især i Kommunen, staaer i de store nationale Opgavers Tjeneste. Det er ens Borgerpligt med Indsigt og med god Villie at virke hen dertil. Maatte mine Udviklinger bidrage til at fremme denne Indsigt og derved tillige det, hvorpaa det kommer an: Den gode Villie til at gøre en god Gerning.